

Jaakko Haikonen

16.1.2023

Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto YmV 17.01.2023 klo 10.00.

Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia, VNS 6/2022 vp

Strategia muodostaa kokonaisvaltaisen toimintaohjelman, jolla edetään hiilineutraaliin ja myöhemmin hiilinegatiiviseen yhteiskuntaan. Tavoitteisiin pyritään mahdollisimman kustannustehokkaalla, vaikuttavalla ja kestävällä tavalla.

STTK kiittää strategian huomioivan tutkimuksen, innovoinnin ja kilpailukyvyn (luku 2.8.) sekä työllisyysvaikutukset lyhyesti (luku 3.3.), mutta pitää puutteellisena työvoiman osaamisen kehittämisen merkityksen strategiasta lähes kokonaan. Esimerkiksi kansainvälinen energiajärjestö IEA pitää osaavan työvoiman puutetta yhtenä vihreän siirtymän pullonkaulana.

STTK pitää puutteellisena, että maankäyttösektorin osalta (luku 4.2.4.) työllisyysvaikutukset on ohitettu kokonaan. STTK katsoo, että yksittäiset politiikkatoimet, joita hiilisidonnain vuoksi tehdään, eivät kokonaisuudessaan ja seurausvaikutuksiltaan osoittaudu tavoitteita heikentäväksi. Tällöin tulisi varmistaa teollisuuden toimintamahdollisuudet, teollisuuden investointikyky ja -halukkuus sekä varmistaa teollisuuden kilpailukyky, jolla uudistaa vanhaa teollisuutta.

Strategiassa on käsitelty energiaköyhyyttä (luku 4.6.4.). STTK on huolissaan energiaköyhyyden lisääntymisestä etenkin haja-asutusseudulla ja pienpaikkakunnilla asuvien matalapalkkaisten palkansaajien keskuudessa.

STTK katsoo, että panostus oikeudenmukaiseen siirtymään ja etenkin työntekijöiden osaamiseen on välttämätön, jotta työllisyyskehitystä voidaan tukea, lisätä vihreän siirtymän tukea kansalaisten keskuudessa sekä vastata kasvavaan kysyntään osaavasta työvoimasta. Lisäksi oikeudenmukaisessa siirtymässä on huomioitava alueelliset erot työllisyydessä ja mahdollisuudessa ammatin vaihtoon. Tämä näkökulma jää strategiassa puutteelliseksi.

Lisätietoja Jaakko Haikonen
asiantuntija, ilmasto- ja energiapolitiikka
jaakko.haikonen@sttk.fi
0400 273 385

Lausunto

211/2022/L 2/2

Jaakko Haikonen

16.1.2023